

Bleta

NR.
21 (30)
2009

BOTIM I SHOQATËS SË BLETARËVE KOMBËTARË SHQIPËTARË

SEMINAR NE DIBER TE MADHE

BLETARIA ORGANIKE

Shoqata e Bletarëve “Eco-Apikultura” Dibër organizoi me datën 27/02/2009 seminarin me temë “ **Edukimi i bletarëve për të që-**

në konkurent në tregun e ri të Unionit European”. Seminari u sponsorizua nga organet qeveritare Maqedonase dhe Shoqata

e Bletareve “Eco-Apikultura” e Dibrës. Në seminar morën pjesë edhe edhe drejtues të Shoqatës së Bletarëve të Shqipërisë, bletarë nga Shoqata e Bletarëve të Peshkopisë, Pogradecit si dhe drejtues të Drejtorisë së Bujqësisë të Qarkut të Peshkopisë dhe të Komunës Dibër.

Në seminar u referuan temat e mëposhtme:

Hapat që duhen ndërmarrë për akreditim në UNIONIN EUROPIAN për eksportet e mjaltit.

Referues: **Maksud Kërluku,**

Magistër i Veterinës dhe **Agron Pekmezi**, koordinator i projektit.

- **Mbarështrimi i bletëve në sezonin pranveror.**

Referues: Pr. Dr. **Hrisula Kiprijanovska**.

- **Bletaria Organike.**

Referues: Magister **Aleksandër Uzunov**.

Seminarin e përshëndeti edhe Kryetari i Shoqatës së Bletarëve të Shqipërisë Z. Prengë Pepa i cili vlerësoi temat e referuara si dhe uroi bletarët dibranë për arri-

tjet. Në seminar pati diskutime dhe shkëmbime përvoja për problematikat e bletarisë sot.

Shoqata e Bletarëve të Shqipërisë kohët e fundit po inkurajon zhvillimin e aktiviteteve të përbashkëta ndërmjet shoqatave të bletarëve në mbarë trojet shqiptare. Në këto aktivitete përfitohet nga nevojat reciproke, shkëmbehen informacione, prezantohen shqetësimet e bletarëve si dhe rrugët për zgjidhjet e tyre

Aktiviteti shërbeu gjithashtu edhe për fillimin e lidhjeve të përherëshme e të dobishme mes bletarëve të rajoneve kufitare të Shqipërisë e Maqedonisë.

QATIP DODA

Sekretar i Shoqatës së Bletarëve të Peshkopisë.

KONSUMI I DIETAVE (USHQIMEVE) PROTEINIKE PLOTËSUESE NË KOLONITË E BLETËVE

Caroline Haidmayer, Robert Brodshneider, Ulrike Riessberg-Galle & Karl Crailsheim

Fatmir Mehmetaj
www.fatmir-mehmetaj.com
e-mail: bleterritesitq@yahoo.it
Tel: 0692053895

Hyrje

Bletët kanë nevojë për ushqime të pasura me proteinë për të ushqyer larvat me xhelatinën e sintetizuar (qumështin e bletës). Proteina meret nga Polenit, i vetmi burim proteine për kolonitë. Ushqimet shtesë mund të përdoren nga bletërritësit në kushtet e këqia të motit, ose në pranverë me qëllim rritjen e kolonitë.

Në një eksperiment me zgjedhje, ne krahasuam konsumin e dy ushqimeve plotësuese proteino të cilat i u ofruan bletëve njëkohësisht.

MATERIALI DHE METODAT

Dy ushqime (i pari i përbërë nga polen dhe i dyti nga FeedBee – një ushqim proteinik i tregëtueshëm i përbërë nga produkte jo të zgjoit, Tabela 1) u përgatitën në përmasat 3x8 cm. Ato u vendosën njëkohësisht në depon e mjalit të dy koshereve me tre kate (fig. 1), secila prej tyre me nga 6.000 bletë dhe një mbretëreshë respektivisht. Një përzjerje poleni e dhënë në koshere peshonte mesatarisht 26.03 (+/- 4.43)mg dhe një përzjerje FeedBee peshonte 21.89 (+/- 1.93)mg.

Pas një periudhe prej 5 ditësh të njëpasnjëshme (4 Maj deri 8 Maj 2007), çdo 15 minuta u regjistrua numri i bletëve në zonën e ushqimit, numri i bletëve që ushqeheshin me ushqimet plotësuese dhe numri i bletëve të paraqitura në zonën e kontrollit (të vendosur në zonën e sipërme të pjelljes, aty ku ushqimet ishin aplikuar në të njëjtën sasi dhe përzjerje). Vëzhgimet fillonin në orën 10⁰⁰ të mëngjesit dhe përfundonin në orën 4⁰⁰ të pasdites.

Çdo ditë ushqimet rifreskoheshin dhe sasia e ushqimit të konsumuar përcaktohej duke e peshuar. Nga sasia e konsumuar mund të përcaktojmë thithjen e proteinës në 24 orë për koloni ose për bletë (duke patur parasysh përmbajtjen e proteinës në çdo përzjerje).

Në ditët 1 – 3 u aplikua një përzjerje poleni dhe një përzjerje FeedBee njëkohësisht. Në ditët 4 – 5 u dyfishua sasia e përzjerjeve për çdo ushqim me qëllim vëzhgimin e efekteve të mundshme të sasisë së ushqimit të aplikuar, mbi konsumin.

Fig. 1: Sistemi eksperimental dhe vendosja e ushqimeve proteinike në koshere për një përzjerje të vetme (e kuqe) dhe për dy përzjerje (blu). Përzjerja e polenit dhe FeedBee-së të alternuara gjatë ditës midis pozicionit të majtë dhe të djathtë

Përzjerja:	Poleni	FeedBee
Ushqimi	86.2%	41.72%
Ujë	5.62%	42.39%
Sheqerna	8.28%	15.89%
Përbërje roteinike	8.62/17.24%*	15.18%

Tabela 1: Përbërja e përzjerjeve të polenit dhe FeedBee-së dhe përmbajtja e tyre proteinike në %. FeedBee i pastër përmban 36.4% proteinë sipas të dhënave të prodhuesit.

* Përmbajtja proteinike e polenit u mor 10% ose 20% për efekt logaritje.

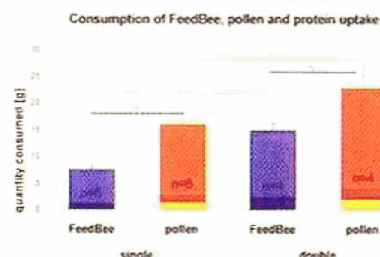

Figura 2. Sasia mesatare e konsumuar e FeedBee dhe polenit për 24 orë, për të dyja kolonitë

■ marja e proteinave nga FeedBee
■ marja e proteinave për polenin me 10% proteinë
■ marja e proteinave për polenin 20% proteinë

Lartësia e kubikeve tregon sasinë e ushqimit proteinik të konsumuar (vijat blu: $p=0.0051$ për të vetme; $p=0.0304$ për dopio; vijat jeshile: $p=0.0142$ për FeedBee; $p=0.0250$ për polenin, Mann – Whitney – W – Test).

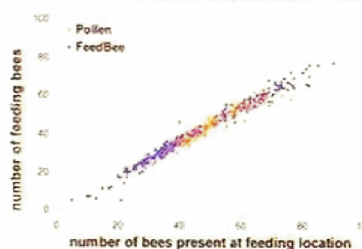

Figura 3. Lidhja ndërmjet numrit të bletëve që ushqehen dhe numrit të bletëve prezente në vendin e ushqimit për të dy kolonitë (për FeedBee $n=222$, për polenin $n=222$).

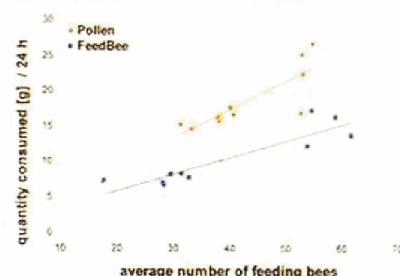

Figura 4. Lidhja e sasisë së konsumuar në 24 orë dhe numri mesatar i bletëve që ushqehen për të dyja llojet e ushqimit ($n=10$ për FeedBee dhe $n=10$ për polenin).

KONKLIZIONE

Të dyja ushqimet proteinike pranohen lehtësisht nga bletët. Kur u hidhet më shumë ushqim, konsumi është më i lartë ose më tepër bletë mund ta përdorin atë. Polenit preferohet të përdoret kur aplikohet njëkohësisht me FeedBee, por duke marrë në konsideratë përmbajtjen proteinike të ushqimeve, marja e proteinave është e njëjtë nga të dy ushqimet.

REZULTATET

Polen u konsumua më tepër se FeedBee (fig.2, vijat blu), pavarësisht nga sasia e ushqimit të aplikuar. Kur sasia e ushqimit u dyfishua, konsumi ishte gjithashtu më i lartë për të dy ushqimet, polen dhe FeedBee (fig.4, vijat jeshile). Duke marrë në konsideratë përmbajtjen proteinike të polenit 10%, atëherë thithja e proteinave nga poleni dhe nga FeedBee është e njëjtë. Kur supozojmë që poleni ka një përmbajtje proteinike prej 20%, thithja e proteinave është më e lartë nga përzjerja e polenit. Meqë ushqimet e polenit dhe FeedBee lu aplikuan njëkohësisht kolonitë të njëjta (me rreth 6000 bletë), ne mund të vlerësojmë një marje mesatare proteinash prej 0.189mg për bletë në 24 orë për FeedBee dhe 0.229mg në 24 orë për polenin (me përmbajtje proteinike 10%) në ditët 1 – 3. Për dy ditët e fundit mund të vlerësojmë një marje mesatare prej 0.375mg proteina për FeedBee dhe 0.326mg proteina për polenin.

Për të dy ushqimet u vu re se sa më shumë bletë ishin prezent në vendin e ushqimit, aq më tepër bletë ushqeheshin me përzjerjet ($R^2=0.9465$ për polenin dhe $R^2=0.9783$ për FeedBee, fig.3).

Për të dy ushqimet (polenin dhe FeedBee) numri i bletëve të ushqyera reflekton sasinë e ushqimit të konsumuar (fig.4).